

At arbejde med fornyelse af gudstjenestelivet

- eller: Hvad jeg har beskæftiget mig med i min studieorlov.

1. Indledende overvejelser

- Udgangspunktet: Fokus på højmessen
- Menighedsorienteret tilgang til arbejdet
- Ønske om at styrke fællesskabet og gøre gudstjenesten inkluderende i stedet for ekskluderende

2. Litteratur:

- Gordon Lathrop
- Martin Modeus
- Anne Marie Aagaard
- Jørgen Demant
- Jette Bendixen Rønkilde
- Bent Flemming Nielsen
- Marianne Gaarden
- Iben Krogsdal
- m.fl.

3. Gudstjenesten

- Mødet med Gud, Gudsmødet, mødet med det hellige, de troendes samling om Guds gave
- Ditchingham rapport fra 1990'erne: Gudstjenesten grundmønster eller ORDO, af AM Aagaard sammenfattet således:

Menigheden kommer sammen til gudstjeneste
skriftlæsning(er) og prædiken

bønner og salmesang

nadverens brød og vin sættes frem

taksigelse (eucharisti) og menighedens Amen

uddeling af brød og vin

indsamling til de fattige

Allerede bevidnet i Justin Martyrens Første Apologi

- Pauli grundregler for gudstjenesten i 1.Kor. 14: Menighedernes sammenkomster:

- 1) Gudstjenestesproget må kunne forstås (v16)
- 2) Alting skal være til opbyggelse (v26)
- 3) Alt skal gå sømmeligt og ordentligt til (v33)
- 4) Gudstjenestens skal være en manifestation og uddybning af det kristne fællesskab og den kristne enhed
- 5) Enhver gudstjenestedeltager bør give sit eget bidrag til fællesskabet. En aktivitet

⇒ Gudstjenesten karakteriseres ved opbygning af fællesskab og gudstjenesten er kommunikation til de udenforstående

(iflg. Johannes Nissen)

Martin Modeus:

Gudstjenesten som relation og ritual

Hebr. 10,23-25:

”Lad os holde urokkeligt fast ved bekendelsen af vort håb, fro han, som gav os løftet er trofast; lad os give agt på hinanden, så vi tilskynder til kærlighed og gode gerninger, og lad os ikke svinge vor egen forsamling, som nogle har for skik, men formane hinanden så meget mere, som I ser, at dagen nærmer sig.”

Det bærende princip for en gudstjeneste kan ikke være væsensforskelligt fra det bærende princip for et godt liv.

Det (tre)-dobbelte kærlighedsbud

Du skal elske Herrens din Gud....Du skal elske din næste...som dig selv

⇒ tre grundrelationer:

Til Gud, til medmennesket og til mig selv

Lykkes relationen mellem mennesker i gudstjenesten?

3. Om menigheden

- Hvem er min menighed?
- Iben Krogdøl: De "baggrundskristne"
- Det er menighedens gudstjeneste – ikke personalets
- "Og det har vel altid været sådan, at denne lutherske frygt for kaos har været stærkere end frygten for kedsommelighed." (E. Harbsmeier)

4. Inspiration

- Sankt Michaeliskloster i Hildesheim: Evangelisches Zentrum für Gottesdienst und Kirchenmusik
- Liturgikonference i Haslev: Gudstjenesteliv - Gudstjeneste i stedets ånd
- (faktisk også forårets konference: Kirken på landet)

ad 4: Jochen Arnolds bemærkninger til den danske højmesse:

- 1) For mange bønner (7)
- 2) Savner den sungne GT-salme
- 3) 3 læsninger er for meget
- 4) Forsagelsen er gammeldags – men ”cool”
- 5) Knæfald under nadver er en stærk betoning af det individuelle

ggg-Reihe: Gottesdienst gemeinsam gestalten

ad 4: John Bell's 7 ancient truths:

I. The good is not The perfect.

a. The perfect liturgy is not the best. The service is not at historical theme park, but life!...

II. A rumour defines the future - we will fulfil that.

a. "We are the church, who doesn't sing!"

b. "Please don't do anything new in this congregation!"

c. "It is only legal to go to the church at Christmas, just as your neighbour does ..."

III. The intellect is not all.

a. Good experience on Iona Easter morning: The community assembles in front of the church and go to the graveyard, where the women go to the chapel and then return to the men, who is waiting by the grave yard wall to hear the message of the resurrection.

IV. Sunday is not a sacred cow.

V. God works on the periphery - on the edge.

a. The center of the Kingdom of God is in heaven, not in this particular church.

VI. Tradition always changes.

a. Which sort of change made people applauding? None. There will always be protests.

VII. Changes redistribute power.

a. "How are our lives going to change now we heard the Gospel?" Talk to each other -

5. Summa Summarum

- og fortsættelse følger

- fordybelsens betydning for arbejdet – Hvad har jeg lært?
- det fortsatte arbejde med gudstjenestelivet i Strø og Gørløse

Appendix:

Sidegevinster ved studiorloven

- fagligt, mentalt og familiært overskud
- lyst og mod til at være og virke
- kreativt overskud
- ro og besindelse
- ⇒ Alle bør have mindst én studiorlov – og emnet er ikke relevant i den sammenhæng